

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

01.11.2016 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

[Инвестор.БГ](#)

✓ Български индустриалци настояват за отмяна на санкциите между ЕС и Русия

Продължаването на санкциите увеличава икономическите проблеми за всички засегнати страни, категорични са работодателите

Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) настоява санкциите между Европейския съюз и Русия да бъдат отменени с оглед усилията за насърчаването на външната търговия както на България, така и на Европейския съюз.

От организацията предупреждават, че от ограниченията силно страда бизнесът, а понесените сериозни икономически щети могат да окажат негативно въздействие в дългосрочен план.

Продължаването на санкциите увеличава икономическите проблеми за всички засегнати страни, категорични са работодателите.

Няма достоверна световна практика, която да доказва, че икономическите санкции могат да окажат реален ефект върху политическите процеси.

От АИКБ посочват, че няма още направена глобална оценка на вредите, но със сигурност загубите възлизат на милиарди евро, редица предприятия са застрашени от фалити, на риск от закриване са изложени милиони работни места. Икономиките на страните от ЕС се развиват с анемични темпове на растеж, далеч под потенциала си.

Като представители на реалния производствен сектор на българската икономика индустриалците декларират желание политическите проблеми да се решават с политически, а не с икономически мерки. АИКБ е убедена, че разбирателството между представителите на бизнеса е възможно и в условията на световни политически противоречия.

Унищожени са бизнес връзки между съседни държави, между естествени съконтрагенти. Загубени са пазари, прекъснати са партньорски взаимоотношения. Колкото по-дълго продължи политиката на взаимни санкции, толкова по-трудно ще бъде възстановяване на загубеното и наваксване на пропуснатото, коментират от Асоциацията.

Управителният съвет на Асоциацията на индустриалния капитал в България приветства подписването на споразумението за всеобхватно икономическо и търговско споразумение с Канада. АИКБ отбелязва като позитивен момент в проведените преговори запазването на правото на държавите да извършват регулация посредством национално законодателство и едновременно с това да се предложи приемлив механизъм за защита на инвестициите и за разрешаване на споровете между инвеститорите и държавите.

АИКБ подкрепя приетата линия на поведение, да не се преувеличава проблемът за визовия режим на България с Канада. Въпросът за подписването и ратифицирането на СЕТА и визовият въпрос са различни казуси, които не трябва да бъдат задължително обвързвани.

От асоциацията смятат, че постигнатият напредък по отношение на запазването на правото на държавите да извършват регулация и едновременно с това да се предложи приемлив механизъм за защита на инвестициите и за разрешаване на споровете между инвеститорите и държавите, трябва да бъде развит при по-нататъшните преговори за евентуалното сключване на ТТІР. Постигнатото в преговорите между ЕС и Канада, трябва да бъде задълбочено и усъвършенствано по време на преговорите със Съединените щати, като не бива да се допускат отстъпления от постигнатото в СЕТА в принципен план.

По отношение на СЕТА АИКБ идентифицира и рискове. Започването на работа по преодоляването на пазарните бариери в области като достъп до пазара на услуги, обществени поръчки и конкуренцията, потенциално може да влезе в конфликт със свободата на избора на публичните власти за това как да предоставят, възлагат и организират услуги от общ икономически интерес днес и в бъдеще. Освен това, може да бъде накърнено правото на публичните власти да гарантират обществени услуги с високо качество.

Що се отнася до продължаването на преговорите по ТТІР, АИКБ настоява българските власти да се допитват активно до национално представителните организации на работодателите и да отчетат техните позиции при формирането на позицията на страната ни.

✓ Български индустриалци настояват за отмяна на санкциите между ЕС и Русия

Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) настоява санкциите между Европейския съюз и Русия да бъдат отменени с оглед усилията за насърчаването на външната търговия както на България, така и на Европейския съюз.

От организацията предупреждават, че от ограниченията силно страда бизнесът, а понесените сериозни икономически щети могат да окажат негативно въздействие в дългосрочен план.

Продължаването на санкциите увеличава икономическите проблеми за всички засегнати страни.

✓ Винаги има нужда от будители

Стана традиция първият ден от ноември да се превръща във всенародно тържество на българския дух. Не само културната общественост, болшинството от нацията прие Деня на народните будители като свой личен и съкровен празник.

От 19.00ч. в столичния Музикален театър ще бъдат присъдени националните награди за ярки постижения в музикално-изпълнителското и танцовото изкуство на България Кристална лира.

Ще бъде присъдена и награда София на Столична община.

Кулминацията на честванията ще бъде в зала 1 на НДК, където от 19 ч. започва гала-концерт „На ползу роду“, организиран от Националния комитет 160 години общонародно читалищно дело, с участието на Министерството на културата, Столична община, училища Европа, СНЧ, **Асоциацията на индустриалния капитал в България** и др.

[София Утре](#)

✓ Винаги има нужда от будители

Гала-концерт в София и многобройни прояви ще отбележат светлия български празник

Стана традиция първият ден от ноември да се превръща във всенародно тържество на българския дух. Не само културната общественост, болшинството от нацията прие Деня на народните будители като свой личен и съкровен празник.

От 19.00 ч. в столичния Музикален театър ще бъдат присъдени националните награди за ярки постижения в музикално-изпълнителското и танцовото изкуство на България "Кристална лира". Ще бъде присъдена и награда "София" на Столична община. Кулминацията на честванията ще бъде в зала 1 на НДК, където от 19 ч. започва гала-концерт "На ползу роду", организиран от Националния комитет "160 години общонародно читалищно дело", с участието на Министерството на културата, Столична община, училища "Европа", СНЧ, **Асоциацията на индустриалния капитал в България** и др.

[Банкеръ](#)

✓ И 3.5 млрд. лв. са малко за здраве

Парадоксално, но в проектобюджета на Националната здравноосигурителна каса за 2017-а "повече" всъщност означава "по-малко". Надзорният съвет на осигурителния фонд гласува догодина за здраве да бъдат похарчени над 3.45 млрд. лв., като средствата за здравноосигурителни плащания са малко над 3 млрд. лева. За сравнение, парите, отделени по това перо за 2016-а, бяха 2.8 млрд. лева. Но това съвсем не значи, че касата ще се раздели веднъж завинаги с хроничните дефицити, които я преследват повече от петилетка. Напротив, вече се говори за прехвърляне на текущи дългове към следващия бюджет, а чуждестранни клиници си чакат едни близо 200 млн. лв., тъй като по стечение на обстоятелствата са имали (мал)шанса да лекуват българи.

Още отсега резервът на здравната институция за 2017-а изглежда "опоскан". Към 54 млн. лв. няма да стигнат за разплащане с болници и аптеки до края на декември дори след като се приспадне очакваното преизпълнение на приходите и пренасочването на икономисани собствени средства. Тези пари ще излязат от следващия резерв, който засега е фиксиран на 341 млн. лева. За болниците през 2017-а са предвидени 1.4 млрд. лв., при положение че разходите им през 2016-а ще са към 1.62 млрд. лева. Даже и да се икономиса нещо с централизираните търгове за медикаменти, пак ще липсват към 150 млн. лв., които ще се вадят от запасите.

"Бомба" е заложена и при лекарствата при планирани разходи от 834 млн. лв. и очаквани към един милиард за 2016-а. Средствата за лекарства за домашно лечение са 593 млн. лв., при 541 млн. лв. година по-рано и отпуснати допълнителни над 20 млн. лв. от резерва. За онкомедикаментите в болниците са заложени около 241.6 млн. лв. при сега фиксирани 210 млн. лв. и похарчени още 25 млн. лв. от касата.

За болнична помощ проектобюджетът на НЗОК предвижда близо 1.48 млрд. лв., а сумата, отделена за тази година, бе 1.343 млрд. лв., като се наложи да бъдат добавени 200 млн. лева. Така резервът вече "го няма в цялата схема". А още един бюджетен "кратер" се задава от заложените едва 62.5 млн. лв. за разплащане с други здравни каси от Европейския съюз при натрупаните досега задължения от над 190 млн. лева.

При извънболничната помощ и медицинските изделия едва ли ще има големи дефицити. Общо приходите за 2017-а са 3.4 млрд. лв., а разходите за здравни дейности - 3.02 млрд. лв., или с 220 млн. повече в сравнение с 2016-а. Огромната част от тях се пренасочват за болниците и лекарствата.

Здравната каса ще бори липсите...със санкции. Разпределението на средствата по региони пък трябва да доведе до финансово лимитиране на дейността на болниците. От фонда искат да прекратяват договори с клиники, ако са установени нарушения в медицинската дейност, дори актовете да се обжалват в съда. Обсъждат се и доста по-широки правомощия за контролорите.

Съвсем естествено този проектобюджет се прие доста негативно от участниците в здравната система. От Българския лекарски съюз категорично поиска промяна в параметрите му, тъй като според председателя на организацията д-р Венцислав Грозев предлаганите разчети ще доведат до остър дефицит, до омаловажаване на извънболничната помощ и медико-диагностичните дейности. Констатацията идва, след като средствата за първична, специализирана и дентална помощ, както и за медицински изделия, остават непроменени.

Сред най-ощетените са джипитата, които пак не получават исканото увеличение на парите за тях до 225 млн. лв., или 8% от средствата за здравноосигурителни плащания, както е според Закона за бюджета на НЗОК. Това предложение на Националното сдружение на общопрактикуващите лекари е обосновано и с препоръки на Световната банка за увеличение на средствата за първична помощ до 2020 година. Но в България на практика се случва точно обратното. Личните лекари недоволстват и че от тази година са пораснали обемите на дейностите, които извършват, увеличили са се и административните им ангажименти, а нищо от това няма финансово покритие.

Представителят на работодателите в надзора на фонда - Боян Бойчев от Асоциацията на индустриалния капитал, заяви, че е гласувал против този проектобюджет заради съмнителната методология на изчисляването му и липсата на контрол върху разходите. Според него за по-ефективно разходване на средствата финансирането трябва да е обвързано със сложността и типа дейност, плюс отчитането на обратната връзка от страна на пациентите.

"Както всяка година Министерството на финансите ни спуска някакъв бюджет и рамка, която ние трябва да поемаме. Практиката да залагаме, още преди да е започнала годината, е порочна. Веднъж завинаги трябва да се разчистят задълженията на определени субекти", посочи друг надзорник - Пламен Таушанов от Българската асоциация за закрила на пациентите.

Поантата на коментарите бе от бившия директор на здравния фонд д-р Румяна Тодорова. Тя обяви, че извънболничната помощ и изобщо системата на здравеопазването е неработеща. "Срамно е за тази система, която харчи 3.5 млрд. лв., да иска от частните застрахователи, които въртят 50-60 милиона, да й изправят кусурите. Затова хората искат допълнително осигуряване, защото те вече прескачат джипито, прескачат и направленията", отбеляза Тодорова.

Важни обществено-икономически и политически теми

news.bg

✓ Кабинетът одобри "консервативния и изпълним" проект за Бюджет 2017

"Консервативен" и "изпълним" е проектът за Бюджет 2017. Това обяви пред журналисти финансовият министър Владислав Горанов, след като на днешното (вчерашното – б.р.) заседание правителството одобри Законопроекта за държавния бюджет за следващата година и тригодишната бюджетна прогноза 2017 -2019 г.

Горанов посочи, че най-голямото предизвикателство при съставянето му е съвместяването на основните цели, свързани с ангажиментите за намаляване на дефицита, запазване на данъците и отпускането на достатъчно средства за реформата в средното образование и тези за отбрана. По думите му правителството е гарантирало финансовото обезпечаване на приетия Закон за училищно и предучилищно образование, както и приоритетите, свързани с увеличаване на разходите в сферата на отбраната и сигурността, поети още през пролетта на 2015 г. по време на провения се при президента Росен Плевнелиев Консултативен съвет по национална сигурност. Горанов заяви, че продължава политиката за увеличение на минималната работна заплата.

"Очаквам доста интензивни дебати в Народното събрание в контекста и на обстоятелството, че финалът на бюджетната процедура тази година съвпадна и с политическия цикъл и провеждането на избори за държавен глава. Смятам, че бюджетът за следващата година осигурява достатъчно средства, за да гарантира нормалното функциониране на всички държавни органи, на държавата и нейните институции като цяло", заяви финансист №1.

Горанов заяви, че бюджетът за следващата година е "консервативен", "изпълним" и "съставен в условия на положителен икономически растеж".

"Нещо, което ни дава основания да сме умерени оптимисти, че ще може да се изпълни в цялост по начина, по който е приет, а дори и по-добре. Ако прогнозите за икономически растеж бъдат надминати, всеки лев, който постъпи в хазната, ще послужи за намаляване на дефицита", каза още той.

Горанов припомни за поетия ангажимент от правителството на Бойко Борисов за политика за поэтапно ограничаване на бюджетния дефицит в следващите години до нула.

Припомняме, макар и в петък НСТС да прие предложението така бюджет, бяха изказани и сериозни критики от страна на работодателите и синдикатите. Работодателите възразиха на предложението бюджетен дефицит, отделянето на големи суми за въоръжение без доктрина, както и на увеличението на бюджетните разходи в нереформирани системи - социалната, здравеопазването, административната. От продължаващ недостиг на кадри се оплакаха отново организациите. Продължава 26 години политиката на централизация на финансовите ресурси, недоволни бяха още от БСК. От страна на синдикатите беше поискана оптимизация на някои разходи, резерви бяха изказани и по отношение на преките данъци. Синдикатите бяха смутени и от ниското ниво на преки чуждестранни инвестиции. Те поискаха да се увеличат и заплатите в обществените сектор.

✓ **Заместник-председателите на бюджетната комисия в НС не са единодушни за Бюджет 2017**

Бюджет 2017 е консервативен, изпълним и е бюджет на ситуацията в икономиката. Това каза за предаването "Преди всички" по "Хоризонт" заместник-председателят на бюджетната комисия в НС Диана Йорданова от ГЕРБ:

Министърът и екипът му брилянтно се справят с най-голямото предизвикателство при съставяне на бюджета – при намаляващ дефицит и запазване на данъците на нивото, на което са от години наред, да се сместят всички приоритети в него и правителството да може да изпълнява основните си функции.

Действително, заложеното увеличение на всички разходи с около 3,5 милиарда лева е неவிжданo от 10 години насам, Бюджет 2017 се опитва да навакса забавянето в инвестиционната програма през тази година, което ще се отрази в посока на ускоряване на икономическия растеж, при условие че всички основни параметри на данъчната фискална политика ще бъдат запазени.

Друг заместник-председател на бюджетната комисия – Румен Гечев от БСП, заяви, че при заложения в бюджета икономически растеж страната ни няма как да се доближи до средните показатели на Европа в близките 3 века. Управляващите залагат ниски показатели и правят лесен бюджет, който да изпълнят, категоричен е той:

Ако отворите Бюджета, ще видите, че е заложен икономически растеж под 3 процента, около 2.7, при положение че другите страни, които са по-развити от България – бившите социалистически – Полша, Унгария, Чехия, Словакия, са с по-висок ръст следващата година и за 3-годишния период. Ние сме само с 1% над икономическия растеж на Европа, което ще рече, че като се има предвид къде се намираме в момента, това е поредният бюджет на ГЕРБ, който ни бетонира на последно място на Европейския съюз.

Димитър Танев от РБ – също заместник-председател на Бюджетната комисия в НС, разкритикува Гечев заради кампанията на кандидат-президента, подкрепен от социалистите.

Как се управлява бюджетът на неговия кандидат – с 260 000 лв. да харчи 570 000 лв. Излъга ли г-жа Нинова, че БСП не участва в кампанията? Когато имаш претенции към Държавния бюджет, трябва да си оправиш собствения двор. Танев допълни, че в Бюджет 2017 ясно личат приоритетите на правителството:

По отношение на секторите, виждаме ясна политика в сектори "Отбрана", "Образование" и "Здравеопазване". Освен номинално нарастване на парите за тези сектори, имаме и нарастване като процент от БВП, тоест, при запазване на общата рамка на разпределение, имаме и вътрешно преразпределение в посока като акцент в тези сектори, което е изключително важно. Това е Бюджет, който дава гаранции за силна, образована и здрава нация.

Интервютата на Таня Величкова с Диана Йорданова, Румен Гечев и Димитър Танев можете да чуете от [звукoвия файл](#).

[Труд](#)

✓ **Свалят дефицита с излишъци в бюджета**

От Катерина Ковачева - Кабинетът прие финансовата макрорамка на държавата за догодина

Правителството одобри на извънредно заседание проектите за държавния бюджет, на Държавното обществено осигуряване (ДОО) и бюджета на Националната здравноосигурителна каса (НЗОК). Основните промени, които пряко засягат обществото, са ръст на минималната работна заплата от 420 на 460 лева, увеличение на осигурителната вноска за фонд „Пенсии“ с 1%, замразяване на обезщетенията за майчинство и за безработица, запазване на тавана на пенсиите на 910 лева, индексиранието им с 2,4%, повишаване на възрастта и стажа за пенсиониране.

За 2017 г. се залага сериозен ръст и на приходите, и на разходите. Финансовият министър Владислав Горанов очаква във фиска догодина да влязат 35,4 млрд. лв., което е с 2,25 млрд. лв. повече в сравнение с 2016 г. Икономиката на страната трябва да нарасне с 2,5%, а предвиденият дефицит е в размер на 1,33 млрд. лв. или 1,4% от БВП. След заседанието на кабинета Горанов обяви, че бюджетът за 2017 г. дава основание за оптимизъм и може да се изпълни, както е приет, а дори и по-добре. Вчера законопроектът за държавния бюджет за 2017 г. беше внесен в деловодството на Парламента.

„Ако прогнозите за икономически растеж бъдат надминати, всеки лев, който допълнително постъпи в хазната, ще послужи за намаляване на дефицита в следващите години до нула“, коментира той. Като най-голямо предизвикателство при съставянето на основната макрорамка на държавата Горанов посочи, че при намаляващ дефицит и запазване на декларираната данъчна система е трябвало да вместят приоритетите в него – образование, отбрана и здравеопазване.

По думите му бюджетът е консервативен, съставен в условия на положителен икономически растеж и осигурява достатъчно средства, за да гарантира нормалното функциониране на държавата и институциите.

„Очаквам доста интензивни дебати в Народното събрание в контекста и на обстоятелството, че финалът на бюджетната процедура тази година съвпадна с политическия цикъл и провеждане на избори за държавен глава“, добави Горанов.

Министърът на труда и социалната политика Зорница Русинова заяви, че предвиждат увеличение на пенсиите с 2,4% от 1 юли, а по думите ѝ средният размер на пенсиите за 2017 г. ще е 341,57 лв.

[24 часа](#)

✓ **Печалбата на банките стигна 1,1 млрд. лв.**

Румяна Денчева

Към 30 септември 2016 г. общата печалба на българските банки вече е 1,1 млрд. лв., отчетоха от БНБ. Това е с 279 млн. лв. повече от реализираната за деветте месеца на предходната година.

В сравнение със същия период на 2015 г. нетният им оперативен приход е със 183 млн. лв. повече. Натрупаните от началото на годината разходи за обезценка по кредити и вземания са 567 млн. лв. срещу 604 млн. лв. за 2015 г. Балансовата сума на кредитите и авансите е с ръст от 460 млн. лв., или с 0,8% повече за последното тримесечие.

Увеличението е най-голямо при кредитирането на домакинствата - с 218 млн. лв. С 202 млн.лв. повече заеми са раздадени на нефинансови предприятия. За последните три месеца преди 30 септември размерът на необслужваните кредити се е запазил почти същия - до 10,61 млрд.лв. към 30 септември срещу 10 592 млн. лв. към 30 юни 2016 г.

Към края на септември общият размер на депозитите в банки вече е 76,2 млрд. лв. - с 1 млрд. лв. повече спрямо края на второто тримесечие на тази година, отчитат експертите на гуверньора Димитър Радев. Най-голям принос за този ръст идва от нефинансовите предприятия - 766 млн. лв. Домакинствата са поверили на трезорите нови 523 млн. лв.

Топ 5 на банките според размера на активите им е без промени - начело остава УниКредит Булбанк, следва Банка ДСК, на трета позиция е Първа инвестиционна банка. Четвърта е ОББ, а петата позиция е за Юробанк България.

✓ 2017 г.: 35,4 млрд. лв. приходи в хазната, икономиката с ръст 2,5%

Румяна Денчева

Средната пенсия се повишава с 2,4 на сто и ще е 341,57 лв.

За първи път осиновителите ще ползват отпуск до 5 г. на детето

“Бюджетът за 2017 г. е изпълним, консервативен и поставен в условия на икономически ръст”. Така финансовият министър Владислав Горанов определи проекта за държавните финанси, след като кабинетът го прие на извънредно заседание.

За около 2 часа министрите приеха още два бюджета - на ДОО и на НЗОК. И трите проекта бяха внесени в парламента още в понеделник. Ръстът на доходите продължава, увери министър Горанов.

Социалният министър Зорница Русинова сметна, че от 1 юли 2017 г. пенсиите ще се увеличат с 2,4%, а средният размер на парите за старост ще е 341,57 лв. Таванът на пенсиите остава 910 лв. Министър Русинова смята, че бюджетът подкрепя две важни политики - правото на осиновителите да ползват отпуск до 5 г. възраст на детето и поощряване на работещите майки.

Държавата планира от 1 януари 2017 г. минималната заплата да се вдигне с 40 лв. до 460 лв. Разходите на ДОО, предвидени в проектобюджета, са 10, 4 млрд.лв. От тях, 9 млрд. лв. са за изплащането на индексирани пенсии. Дефицитът на НОИ от 4,3 млрд. лв. ще бъде покрит от бюджета. Детските надбавки се запазват - 37 лв. месечно за първо дете, 85 лв. за второ, 130 лв. за трето, 140 лв. за четвърто и по 20 лв. за всяко следващо.

С 1% се вдига вноската за пенсия от 2017 г. Стажът започва да расте с по 2 месеца на година. Ще се увеличава и тежестта на година осигурителен стаж. За 2017 г. той ще се вдигне с 2,4% до 1,126.

3, 4 млрд.лв. е бюджетът на НЗОК. “Общо през 2017 г. касата ще заплаща повече дейности и услуги за 247 млн. лв. в сравнение с 2016 г.”, смята здравният министър Петър Москов. Според него сериозно увеличение има при извънболничната, болничната помощ и за лекарства. Правителството е предложило на парламента резервът на касата, който е с 24 млн. лв. повече от миналогодишния, да се отблокира след 31 март.

С 1,5 млрд.лв. повече в сравнение с тази година са заделените пари за съфинансиране по европроекти. За да гарантира изпълнението на всички държавни функции, финансовият министър е планирал в хазната да влязат 35,4 млрд. лв. приходи - с 2, 25 млрд. лв. повече от 2016 г. От тях 1.5 млрд. лв. са от данъци и осигуровки. 215 млн.лв. ще донесе повишението на вноската за пенсия.

Държавата няма да тегли нови външни заеми - дълговият лимит е 1,2 млрд. лв., като 800 млн. лв. са предвидени за погасяване на падежи по вътрешния дълг. Данъчните ставки се запазват - 10% за фирми и за доходите, 20% ДДС. Промени има само в акциза за цигарите.

3,36 млрд.лв. е излишъкът към 30 септември, отчетоха в понеделник от финансовото министерство. Прогнозата за октомври е той да стигне до 3,41 млрд.лв.

Горанов: С всеки допълнителен лев ще свивам дефицита

“Ако прогнозите за икономически растеж бъдат надминати, всеки лев, който постъпи в хазната ще послужи за намаляване на дефицита, защото целта ни е ограничаването му до нула в следващите години”, обеща финансовият министър. “Най-голямото предизвикателство при съставянето на бюджета бе при намаляващ дефицит и запазване на данъчната система непроменена да вместим приоритетите, които бяхме анонсирани - осигуряване на достатъчно средства за реформата в средното образование, увеличаване на разходите за отбраната и сигурността”, каза още той. И увери, че бюджетът осигурява достатъчно пари, за да гарантира нормалното функциониране на всички държавни органи, на държавата и институциите. Министърът прогнозира “доста интензивни дебати в Народното събрание в контекста и на обстоятелството, че финалът на бюджетната процедура тази година съвпада с политическия цикъл и провеждането на избори за държавен глава”.

Classa.bg

✓ Само 40 фирми усвояват 23% от всички обществени поръчки

Обществени поръчки си остават хранилка за корупция, а глобите, които са най-често прилаганото наказание, не стряскат нарушителите. Налице е порочна тенденция към все по-голяма концентрация на ресурси във фирми - фаворити на властта. 40 големи компании "изяждат" почти една четвърт (23%) от всички средства за обществени поръчки, които са около 7 млрд. лева годишно.

Това стана ясно на конференцията "Престъпления и злоупотреби с обществени поръчки в България", организирана от Центъра за изследване на демокрацията (ЦИД), предаде в. "Сега". Глобите не възпират някои възложители - агенции,

комисии, общини и т.н., да правят нови и нови обществени търгове с пороци. "Има общини, които в рамките на една година биват хващани 4 пъти в нарушения", обясни вицепремиерът Томислав Дончев. Според него на ведомства "рецидивисти" трябва да се отнема правото да организират търгове с обществени пари. Тази дейност може да бъде поета от централизираното звено за обществени поръчки.

"Представете си, ако правите доставка на канцеларски материали в 265 общини или в 100 общини отделно и ако същия обем канцеларски материали го централизирате в една или в две поръчки, ще видите каква икономия ще има и колко по-добра цена бихте реализирали", даде пример Дончев.

Друга възможна мярка е ведомствата, които системно допускат грешки в процедурите - с нагласени победители, раздуване на цени и т.н., да бъдат наказвани с "подстригване" на парите, които получават от държавния бюджет. Според вицепремиера въвеждането на тази санкция - с подрязване на бюджети, може да стане бързо и без промени в закона. Въсъщност той сподели тази идея още през март и тогава пак твърдеше, че е въпрос на седмици.

Друга идея на правителството "за пресичане на лошите практики е да се върви към въвеждането на електронни обществени поръчки", каза вчера вицепремиерът. И добави, че друга ефективна мярка е активното гражданско общество, което да реагира бързо при проблеми.

"Когато има разминаване между поръчано и получено, когато има очевидно несъответствие между цената и стойността на придобитото, когато има конфликт на интереси, който не е очевиден документално, тук най-големият ни съюзник са гражданите", посочи Дончев.

Анализът на ЦИД отчита, че липсват присъди за престъпления и че малкото наказателни дела за гнили обществени поръчки, които влизат в съда, не стигат до върховете на властта, а най-често са срещу кметове на малки селища. От центъра препоръчват активизиране на ролята на разследващите органи и фокусиране в по-високите властови етажи.

Прави впечатление бумът на търговете за строителство през последните години - те вече поглъщат над половината от всички средства за обществени поръчки. И лъвският пай отива у малък брой едри играчи - 40 компании усвояват 62% от всички пари в строителния сектор, разкрива анализът на ЦИД.

На фона на изнесените данни и критични коментари вицепремиерът Дончев изтъкна, че новият Закон за обществените пръчки бил сред най-модерните в ЕС. "Около 5000 възложители и около 22 000 изпълнители участват в разпределянето на около 7 млрд. лв. годишно", отбеляза той.

✓ Новият световен ред настъпи: Швеция се отказва изцяло от парите в брой

През 1661 г. шведската централна банка печата първите в Европа хартиени пари: банкноти с печат, воден знак и осем подписа. Много скоро Швеция отново ще бъде първата страна, само че отказала се изцяло от хартиените пари. Guardian разказва как обикновените шведи днес живеят практически без никакви пари в брой.

До скоро изглеждаше, че Швеция обичаше хартиените пари: преди една година, страната отпечата нови банкноти с гигантите на шведската култура от 20-ти век. Но днес шведите за всичко плащат без пари в брой. В Швеция днес лесно можете да се натъкнете на напълно противоположна ситуация от развиващите се страни: много магазини просто вече не приемат пари в брой.

Първи по пътя на прогреса тръгнаха шведските автобуси и метрото. В тях с пари в брой не може да се купи билет от няколко години. Днес обаче, към тях се присъединяват все повече и повече публични и частни организации. Мобилните плащания и с карти предпочитат малки магазини, улични търговци и дори църкви!

Според оценки на Централната банка на Швеция, през изминалата година парите в брой са били едва 2% от общия паричен обмен в страната. Според прогнозите, до 2020 г. тази цифра ще падне до рекордните 0.5%. Като цяло, по целия свят магазините получават около 75% от приходите си в книжни пари: в Швеция в брой са само 20% от приходите.

Старомодните разбойници в Швеция днес на практика няма с какво да се занимават: 900 от 1600 шведски банки не държат хартиени пари, а в много техни офиси няма банкомати. Циркулацията на шведската крона е паднала от 2009 г. с повече от 20%.

„Мисля, че след пет години Швеция ще бъде изцяло безкасова държава,“ – казва професорът в Стокхолмския кралски университет Никлас Арвидсон.

Основният метод на безналично плащане в Швеция са картите. Според данни на Visa, шведите използват карти три пъти по-често от останалите европейци: средно за година шведът плаща с карта 207 пъти.

Бързо набират популярност и мобилните приложения за безналични преводи. Едно от най-използваните такива приложения е Swish – разработено съвместно с най-големите шведски банки. Потребителите на това приложение могат мигновено да прехвърлят пари от сметка в сметка, като използват само телефонен номер.

„Именно Swish окончателно отстрани парите в брой при размяната между физически лица“ – сигурен е Арвидсон. „То притежава всички качества за прост обмен на пари в брой без никакво неудобство.“ Swish днес се ползва от повече от 9 милиона шведи.

Да приемат електронни плащания на уличните търговци им помага джаджата iZettle, която е много по-евтина отколкото магазинните устройства за четене на карти и взима само малък процент от всяка сделка.

Според статистиката, много продавачи са били в състояние да увеличат продажбите си с 30% благодарение на това устройство. Шведската църква също предпочита мобилни плащания: в края на службата на посетителите на църквата се казва на какъв номер те могат да направят дарение. Една от църквите в Стокхолм през миналата година е получила само 15% от даренията си под формата на пари в брой.

✓ Николай Дойнов, СНЧ: Развитието на информационните технологии доведе до невероятно отчуждаване на хората от книгата

Николай Дойнов, председател на Съюза на народните читалища, в интервю за Агенция "Фокус", по повод 1 ноември - Ден на народните будители.

Фокус: Г-н Дойнов, днес е 1 ноември - Ден на народните будители. Променила ли се е ценностната система на българите през последните години?

Николай Дойнов: Разбира се, че се е променила, но и самият живот се е променил. Развитието на информационните технологии доведе до невероятно отчуждаване на хората от книгата. Получава се колапс в отношенията между духовността на старите големи майстори на словото и новия човек. Не може да си затворим очите, вече има нов човек с нови претенции, нови изисквания и с нова духовност. Именно заради това нашите усилия трябва да бъдат удвоени, защото ще се загуби създаденото до този момент от нашите предци – писатели, поети, философи, мислители.

Фокус: Вие сте председател на Съюза на народните читалища, по какъв начин читалищата в България съхраняват българския дух?

Николай Дойнов: Това е много голяма тема. Усилията на читалищата са насечени в няколко аспекта. Първо – поддръжка на огромната мрежа от народни библиотеки. Това е основното ни задължение, което е вменено още от Възраждането, тъй като самата дума "читалище" произлиза от глагола "чета". Ние сме пазителите на огромното национално книжно богатство на България. Второто, което е много важно – ние съхраняваме националните традиции по отношение на фолклора. Забелязва се едно масово връщане от страна на младите хора към фолклора. Става въпрос за чест да можеш да умееш да танцуваш и да знаеш българските хора и танци. Всичко това е свързано, разбира се, и с поддръжка и създаване на една малка индустрия, като шиенето на костюми за народните танци. В последно време все повече национални фестивали се организират, а даже някои от тях са посветени на българската носия. Това е нашата историческа памет – да помним и да знаем как са били облечени нашите предци и какви танци са танцували, да пазим именно това знание, което ни прави силни. Това е изконно българско знание. Третото, което в момента читалищата правят е да работят с малките, въпреки че училищата много дръпнаха напред поради своето място в обществото и поради възможностите, които им се дадоха по линия на европейските програми и автономните бюджети, с които разполагат. В читалището децата намират своята свобода, дали ще бъде по нашите школи по модерен балет, по изобразително изкуство или по езици. Тук се общува по-свободно. Училището все пак е една строга институция и носи своята рамка, от която не може да се излезе, докато читалищният свят е свързан с думата свобода.

Фокус: На 1 ноември всяка година от Съюза на народните читалища връчвате наградата "Следовник на народните будители", какво е посланието на тази награда?

Николай Дойнов: "Следовник на народните будители" е най-високото звание, което СНЧ връчва на заслужили българи. Ние посочваме тези хора, защото от името на читалището виждаме техния живот и развитие, посветено на духовния свят. Няма нито един случаен човек от близо 60-те човека, които са номинирани през последните 9 години. Това е малък жест на внимание към заслужили творци, към мислители, изобретатели, поети и журналисти и създатели на много от новите неща, които животът изисква. Няма кой да ги отличи по друг начин. Получава се една празнина и тя се запълва от нас, тъй като читалищата в своята 160-годишна история неведнъж са имали своите върхове. Сега връщаме на тези хора преклонението на българския народ към своите лидери и водачи. На 1 ноември тази година няма да връчим тази награда, тъй като на тази дата от 19.00 ч. в зала № 1 на НДК ще се състои гала концертът на читалищата. Това ще бъде финалът на честванията, които минаха през цялата година по повод 160-ата годишнина от раждането на общонародното читалищно дело. С оглед на икономическата криза не можем да поканим всички състави, но трите първи български читалища ще участват в програмата. Ще участват състави от Монтана, Разлог и от цяла София. Също така ще представим изключително качествено представление на нашите самодейци. В рамките на този празник ще бъдат връчени и почетни знаци на президента на Република България, както и грамотите на министъра на културата. Бихме могли да искаме и ние да посочим "Следовник на народните будители", но ще запазим в тайна неговото име, който всъщност е народен будител може би № 1 на нацията. Тъй като не е в кондиция и добро здравословно състояние, може би следващата седмица ще го посетим, за да му връчим нашето преклонение към него. Разбира се, говоря за българския патриарх Неофит.

Фокус: Много ли са претендентите в днешно време за следовници на народните будители?

Николай Дойнов: Разбира се. Получиха се недобри практики, но вече "Следовник на народните будители" е запазено звание от Съюза на народните читалища и всеки, който се опита да злоупотреби в бъдеще с него ще се срещне със силата на закона. Имаше доста неприятни модели да ни вземат това, което ние сме измислили, което ние сме родили и което получи обществен престиж, но така е в България. Човек трябва да си пази вече дори и идеите.

Фокус: Какво ще пожелаете на всички българи за празника?

Николай Дойнов: Да са свободни и да обичат България. Нашите будители са били свободни. Читалищата са израз на свободния дух на българина, на стремежа му към свобода. Когато човек е свободен, той се извисява. Робството никога не е било на почит в нашата история. Така се е случило исторически. Именно за това днес човекът трябва да бъде свободен, да се изразява, да се развива, да участва, да бъде активен именно в тази територия на духа, която е традиционно българска.

Деница КИТАНОВА

✓ Валентин Вълков е новият изпълнителен директор на ИАРА

Валентин Вълков е новият изпълнителен директор на Изпълнителната агенция по рибарство и аквакултури (ИАРА). Той е назначен със заповед на министъра на земеделието и храните Десислава Танева.

Валентин Вълков е магистър по икономика, завършил е "Икономика на промишлеността" във Висшия икономически университет в град Варна. През месец април 2015 година е назначен за изпълнителен директор на "Рибни ресурси" ЕООД.

[Кафене.net](#)

✓ "Ди Пресе": В България ситуацията е още по-драматична

Deutsche Welle

Над половината от фирмите в Унгария не са в състояние да попълнят незаетите работни места. Още по-драматична е ситуацията в България и в Румъния, пише днес австрийският "Ди Пресе". И други издания се спират на темата.

От няколко години насам германската икономика се оплаква от остър недостиг на квалифицирани кадри. Както съобщава специализираното онлайн-издание [finanzen.net](#), 49% от фирмите имат сериозни проблеми с попълването на незаети работни места. Но още по-драматична е ситуацията в някои страни от Централна и Източна Европа.

Продължаващото вече години изтичане на мозъци в западна посока изостря допълнително проблема с недостига на експерти, информират агенция Ройтерс и австрийският вестник "Ди Пресе". В Унгария например недостигът на специалисти е достигнал нов рекорд - 57% от унгарските фирми посочват, че не успяват да попълнят незаетите работни места. Това е с 10% повече, отколкото преди година, сочи актуално изследване на посредническата компания ManpowerGroup.

Недостиг на можещи хора

"Унгарските компании не се конкурират само с фирмите на местния трудов пазар, но и с работодатели в Западна Европа", е цитиран да казва шефът на унгарското представителство на ManpowerGroup Ласло Далани. По думите му, най-големият недостатък на местния трудов пазар са ниските заплати, които не позволяват на унгарските компании да задържат или привличат високо квалифицирани кадри.

Фирмите се опасават, че по-високото заплащане ще се отрази зле на тяхната конкурентоспособност. Но в същото време недостигът на експерти е достигнал размери, които застрашават конкурентоспособността на компаниите в не по-малка степен, предупреждава Далани.

Показателни са следните примери: за да не затвори производството във фабриката си в Унгария, Samsung се видя принуден да привлече работници от Украйна. Германските автопроизводители Audi и Daimler също се оплакват от недостиг на кадри в страната на Виктор Орбан.

Една трета от унгарските фирми, включили се в допитването на ManpowerGroup, са посочили, че не могат да попълнят вакантните си места, защото изобщо не е имало кандидати за съответния пост.

Много други пък се оплакват, че кандидатите за работа са били с по-ниска от нужната професионална квалификация. Най-много се търсят специалисти в следните професии: електротехници, инженери, лекари, IT-специалисти и счетоводители, показва проучването на ManpowerGroup, според което с още по-големи проблеми се сблъскват работодателите в Румъния и в България - 72 процента от румънските компании и 62 на сто от българските фирми изпитват трудности да попълнят незаетите работни места.

Лошото образование, пропастта между търсените и предлаганите на пазара квалификации и тъй нареченото "изтичане на мозъци" са основните причини за задълбочаването на проблема с недостига на квалифицирани кадри. Това установява и друг анализ - на UniCredit Лондон, в който се твърди, че ниската трудова квалификация и недостигът на експерти в редица области отказва многобройни потенциални инвеститори от намерението да вложат парите си в тези страни.

И още един фактор

Проблемът с недостига на кадри се дължи и на демографската криза в Източна Европа, твърдят още авторите на анализа. Особено тревожно е развитието в България и в Румъния: населението на България е намаляло с 15 процента спрямо 1995 година, а в Румъния - с 12 процента, изчислява в тази връзка "Ди Пресе".

В България недостигът на квалифицирана работна ръка се отразява пряко на процеса по привличането на чужди инвестиции, казва зам.-министърът на икономиката Любен Петров, цитиран от електронното издание [owc.de](#). Страната се опитва да противодейства с промени в образователната система, с насърчаване на дуалното обучение, както и с финансови стимули за фирми, които предлагат стажове в районите с висока безработица.

Друг проблем е свързан с растящите изисквания в много области на икономиката, като например IT-технологиите. По този повод шефът на Германско-българската промишлено-търговска камара Митко Василев цитира данни, според които между 10 и 15 процента от българите са слабо квалифицирани или дори без всякаква квалификация.

[Инвестор.БГ](#)

✓ SOFIX с 5,4% ръст през октомври

Само Неохим и Трейс Груп понижиха цената на акциите си през изминалия месец

Индексът на най-ликвидните компании на Българската фондова борса (БФБ – София) нарасна с 5,4% през октомври, като в последния борсов ден от месеца достигна най-високото си ниво на затваряне за октомври – 531,820 пункта. Това беше най-

високото ниво на затваряне не само през октомври, а от 15 декември 2014 г. , когато SOFIX финишира на ниво от 539,020 пункта.

"Октомври бе изключително силен месец за капиталовия пазар. Водещият индекс SOFIX се повиши с над 5%, като особено силни бяха последните две търговски сесии. За разлика от предходни месеци този път станахме свидетели и на увеличаване на оборотите", коментира пред Investor.bg главният изпълнителен директор на "Конкорд Асет Мениджмънт" Петко Вълков. Специалистът очаква положителната тенденция да се запази до края на годината, като според него е нормално периоди на ръстове да бъдат последвани от периоди на затишие и дори лека корекция, което няма да промени основния тренд.

Общо 13 компании от индекса повишиха цената на акциите си през десетия месец от годината, а книгата на само два от компонентите му поевтиняха. Най-печелившата компания от SOFIX през октомври е ТБ Първа Инвестиционна Банка, чиито акции поскъпнаха с 16,77%. На второ място е Химимпорт АД с ръст в цената от 13,76%, а на трета позиция е Стара планина холд АД с покачване от 9,71%. Четвърто и пето място заемат Фонд за недвижими имоти България АДСИЦ и ТБ Централна кооперативна банка АД с ръстове от 8,09% и съответно 8,02%.

През месеца книгата на две компании понижиха цената си - Неохим АД – със спад от 7,69% и Трейс Груп Холд АД, чиито акции поевтиняха с 4,06%.

Лидер по оборот сред 15-те най-ликвидни компании е Химимпорт АД – 1, 497 млн. лв. На второ място следва Монбат с 946,7 хил. лв. и ТБ Първа Инвестиционна Банка с 824, 9 хил. лв. На четвърто място по изтъргуван обем в Адванс Терафонд АДСИЦ с 664, 7 хил. лв., следван от ТБ Централна кооперативна банка АД с 440, 4 хил. лв.

Най-много сделки през октомври има с книгата на Химимпорт с 688 сделки. На второ място по брой сделки е Адванс Терафонд АДСИЦ – с 351, а на трета позиция застава ТБ Централна кооперативна банка АД с 297 сделки. Монбат заема четвърто място с 235 сделки, следван от ТБ Първа Инвестиционна Банка с 223 сделки през последния месец.